

Szakmai beszámoló

Nemzeti Kulturális alap

Közgyűjtemények Kollégiuma

A Dobó István Vármúzeum, állományvédelmi műhelyek szakmai anyag beszerzésére

Új pályázati azonosító: 204133/00181

Régi pályázati azonosító: 3533/181

Adatlap: A2009/N2518

Leírás az elvégzett állományvédelmi munkákról

A 2008. évben végzett gázos fertőtlenítés, nagymértékű műtárgy-károsodásokat indított el a múzeum gyűjteményeiben. Ez több mint 22.000 tárgyat érintett. Az eddigi gyakorlat során nem tapasztalt elváltozások jelentek meg felületükön és szerkezetükben.

Mivel minden raktári anyag érintve volt a vegyszeres kezelésben, a-biztonsági szempontokat figyelembe véve- mentesítésük akkor is szükségesé vált, ha szemmel látható elváltozás nem volt tapasztalható. A 2012-ben megkezdett mentesítés I. üteme során az állomány egy része a gázosítás színhelyéről átkerültek a Baktai úti raktárbázisba, ahol megkezdődött a néprajzi gyűjtemény szilikáतालú műtárgyainak, valamint a fa alapú tárgyak tisztítása (1340 db kerámia, üveg, valamint 223 db faalapú műtárgy). II. ütemben további szilikáतालú, fém, illetve textil és bőr alapú műtárgyak átszállítását és mentesítését is terveztük.

Ezen pályázat szerint a Dobó István Vármúzeum, állományvédelmi műhelyek tevékenységéhez szükséges szakmai anyagok és eszközök beszerzésére 592.094 Ft összeget igényelt, melyből a Közgyűjtemények Kollégiuma 400.000 Ft támogatást biztosított.

Ennek az összegnek a segítségével kezdhették meg II. ütemként a textil és bőr alapú műtárgyak mentesítését, a történeti szilikát- és fém tárgyakkal párhuzamosan.

A megtisztított **textilek korszerű tárolása** érdekében szükség volt természetes alapanyagú (molinó) védőtakarók beszerzése. A megvalósításhoz nagy mennyiségű méterárura volt szükség, amelyet a gyártása során kezelőanyaggal itatnak át. Állományvédelmi szempontból ennek eltávolítása szükséges, így indokolt volt mosógép és szárító vásárlása a restaurátor műhely számára (1. kép).

1. kép Mosógép és szárító

A **tisztítási folyamat 249 db síktextilt érintett.** Állományvédelmi előírásoknak megfelelően, az egymásra helyezett rétegek közé savmentes papírok kerültek, majd ezeket a már előkezelt molinókkal fedtük le. A mentesített textilek korszerű raktárba, hengeres és fiókos, polcos tároló rendszerekbe kerültek elhelyezésre (2-4.kép).

2-3.kép Mentésített műtárgy porvédelme molinóval

4. kép Hengerelt mentésített síktextilek

A néprajzi gyűjtemény viseletdarabjait alkotó bőr lábbelik a hosszú távú tárolás során károsodhatnak. Ezek esetében (leginkább a csizmaszáraknál), a mentésítés elvégzése után, savmentes papírral bevont Polifoam csőhéjas kitámasztást alkalmaztunk. Így a szakszerű tárolással megakadályozhatjuk a további sérüléseket. **74 pár bőr lábbeli mentésítése** és megfelelő körülmények között való **elhelyezése** befejeződött (5. kép).

5. kép Mentésített lábbelik stabilizálása és elhelyezése raktárban

A fémtárgyak mechanikus tisztítással való mentésítését, a pályázatból vásárolt polírozó gép segítségével tudtuk elkezdni (6. kép). **230db** már raktárba került (7. kép).

6. kép Polírozó gép

7. kép mentesített fém tárgyak

A második ütemben **290db szilikát alapú műtárgy mentesítését** végeztük el (8. kép).

8. kép Mentesített szilikát alapú tárgyak a raktárban

A fennmaradó támogatási összegből, a **restaurátor műhelyek tevékenységét segítő eszközöket** (Polifoam vágó, rezsó, labor üvegek, valamint szakmai anyagok mikro szálás kendők, fémtisztító kendők, polírpaszta, papírvatta, kefék, fegyverolaj, vegyszerek) **vásároltunk**.

A pályázati támogatás lehetővé tette a Dobó István Vármúzeum gyűjteménye egy jelentős részének mentesítését, valamint szakszerű és biztonságos raktári tárolását.